

DOBROGEEA JUNĂ

Director-Proprietar C. N. SAKKY

APARE ZILNIC

Revista de Actualitate și Informații din Dobrogea
Abonamentul se raportează la numărul 1000 lei
Pretul abonamentului și al cărții este de 20.000 lei
Tel. 100

scrie în gazeta publică săptămânală periodică a Tribunalului Constanța sub Nr. 37 din Mai 1938

Poziția României în concertul internațional

Fără deosebire, întreaga presă internațională de bună credință a pus la dispoziție și să aducă un ferm omagiu curajului și înțelepciunii Majestății Sa Regelui Carol II în Chișinău.

Hotărârea de a se înfruntă de a re păstra în dreptatea grănilor actuale și stăruința întregului popor în lupta pentru pace sunt privity cu admirație și găsesc o uncălină aptă.

„Întelegând să nu dăm o palmă

orbilor de mirajii imperialiste. Niciodată n'am stat la pândă să luăm ceea ce este al altuia. Niciodată n'am rămas sorzi la voia întâmplării și a războiului.

Receptiv la toate frământările omeniului, am jertfit totdeauna ce am avut mai bun pentru stabilirea unei ordini ideale în lume. Lăsată prin obârșie, am cucerit totdeauna, împede, cumpătat, lăzinos și fără nici un spirit de agresivitate.

Situații „la răsru-ea împéri-lor moarte”, am învățat la școala istoriei că nu ne putem păstra ființa ca Stat, decât dacă suntem calauziți de duhul împăciturii și dac am vom aplica niciodată metoda împăciturii, cu care alții au încercat, în trecut, să ne sugrumăm și din pricina căror metode s'au prăbușit.

Astăzi, ca totdeauna, România anuntă, prin glasul înțelept al Suveranului că nu are decât un ideal: Pacea și apărarea hotarelor.

Vrem să menținem pacea pe că pașnic. Nici un gând dușmănos nu ne frământă.

Accasta, bineînțeles, atăta timp cât suntem lișiți în pace. Căci, dacă este adevărat că dorim pacea, nu este mai puțin adevărat că nu o dorim cu prețul elinirii actualelor noastre frontiere.

Trebuie să înțelegă, anume, poziția noastră.

Trebuie să înțeleagă, anume, că — apărându-ne pământul nostru aflat între granițele de astăzi — apărăm rosturile ideale ale păcii.

Peste aceste rosturi, nimăni n'ar putea trece fără să piară.

Gratieri și reduceri de pedepse

D. Istrate-Miclescu, ministrul Justiției, a întocmit un Decret regal, prin care se acordă o serie

re restrânsă de grațieri și reduceri de pedepse, diferitelor categorii de condamnați.

Decretul se va aplica în cursul acestor zile.

Monumentul marinarilor

Aflăm astăzi că primăria municipiului a cedat pentru monumentul eroilor marinari local dela intersecția a Bulevardului Elisabeta cu str. Lascăr Catargiu.

După câte știm, pe locul acela a fost pusă o piatră fundamentală pentru monumentul realizării Dobrogei, chestie în care s'au scris într'un număr trecut al ziarului.

Aprobăm în principiu, donațiunea făcută de primărie. Să nu se certe însă dacă ne permitem să facem rezerve o noastre asupra locului pe care se va ridica monumentul marinarilor eroi, a căror memorie ne este și nouă tot atât de scumpă.

Credem că ar trebui să se lămurască dacă acest monument va fi ridicat alături, sau chiar pe locul pietrei fundamentale a coloniatului monument.

Deal fel noi vom reveni în această chestiune.

Ger cumpilat în țară

Gerul naprasn e abătut asupra țării noastre a continuat cu furie și er, înregistrându-se la: Iacobeni 34 gr., Iași 33 gr., Cernăuți 30 gr., București 22 gr. și celulea cel mai călduros oraș din țară a fost Timișoara având numai minus 18 grade. La Chișinău, Buzău, Iași, și pe Bărăgan au murit oameni de ger.

Zahărul rămâne articol de generală necesitate

Deși prețul zahărului se fixează pe baza unei legi speciale s'a hotărât menținerea lui pe lista articolelor de generală necesitate.

Accastă hotărâre s'a luat spre a se putea avea în permanență evidența stocurilor existente și spre a se putea controla prețurile la detașiști.

Catre strângerea raporturilor de prietenie între România și Bulgaria

Cu prilejul dejunului oferit de ministrul afacerilor străine, d. Gr. Gafencu, în onoarea d-lui Sava Kiroff, ministrul Bulgariei la București, care nesa părăsit, s'au rostit două discursuri al căror text politic n'a putut să scape neobservat.

Presă bulgară, ca și cea română comentează ampla aceste discursuri.

Desprece vom veni și noi cu parca noastră de contribuție în această chestiune, înțepem cu publicarea discursurilor ce s'au rostit.

Toastul d-lui Ministru Gr. Gafencu

D-le ministru, d-ctor d-lor. Sunt două feluri de diplomați. Unii fac parte din carieră. Aceștia schimbă neînecutat țările și locurile. Viata te este o lungă călătorie. Ceilalți sunt sedentari. Singurul lor privilegiu este acela de a intervenți pe cei din cariera, fără să facă parte din ea. Scurta lor este de a întovărăși pe cei ce pleacă, la gară sau la prânzurile de adio.

Astfel de prânzuri ca cel de azi, punând față în față aceste două categorii de diplomați, pe dinamici și pe cei ce rămân, consacra o desparțire care însemnează pentru unii o țară mai multă, pentru ceilalți un prieten mai puțin.

Diplomatul care ne părăsește — d. ministrul Sava Kiroff — a reprezentat printre noi timp de mai bine de patruzăni, cu autoritate și distincțiune, o țară vecină.

Misiunea de a veghea diplomatică asupra raporturilor de bună vecinătate nu este totdeauna dintre cele mai ușoare. Nimic nu-ți procură mai multe griji în viața particulară decât raporturile de familie. Întră rudenă încep sfială; de multe ori exigențele sunt mai numeroase și indulgențele mai rare. La fel și în viața internațională: nimic nu pare mai gingaș decât raporturile dintre vecini. Secolul nostru a invias marile distanțe. Dar nu a reușit încă să învingă pe deplin pe cele mici. Străbați într'un falfăit de aripi Atlanticul, dar, vai, pierzi ani în schimb pentru a ridica un pod peste o apă.

Și cu toate acestea oare înțeleg cumea cea mai firească nu ne învață că mulțumirea fiecăruia, securitatea unei țări și chiar și pacea generală depind în primul rând de raporturile de încredere și de mutuală înțelegere ce le întretii cu vecinii tăi cei mai apropiați? Oare nu simțim noi oare în aceste vremuri de furtună prin care trecem că ne aflăm toți în fața aceluiași probleme, provăduți ed aceleași învătăminte, și că tendințele contrarii sunt azi depășite de importanța tot mereu crescândă a intereselor comune??

Firește, diplomația nu poate ea singură să deslege toate problemele ridicate de asemenea gânduri. Ii trebuie sprijinul unei simpatii active și binefacătoare, de la popor la popor.

Știa din propria mea experiență că asemenea sentimente există și nu cer decât să se desvolte ori-

de către ori românii și bulgarii încerca să se apropie și să se înțeleagă. Cunoșc deosebitul posibilitate de înțelegere pe cari hotarul nostru atât de lung te oferă ambelor noastre popoare minuntoare și pasnice; căci interesul comun pornește o misiune comună. Iată de ce am înțeles în viziunea relațiilor noastre.

Ay fi fericiți, d-le ministru, dacă după urma șederii dv. printre noi, în care timp ați cheltuit atâtea grădani înțelegătoare, itale și înțeleptare și cătara tin să se aducă un pricutesc omagiu, ați dace cu dv. aciași convingere și aciași încredere.

Urându-vă sincer o carieră și mai strălucită, ridică paharul meu în sănătatea M. S. Regelui Boris, pentru prosperitatea Bulgariei, în sănătatea dv. și pentru fericirea dv. personală.

Răspunsul d-lui ministru Sava Kiroff

D-le ministru, doamnelor și domnilor, m'asim foarte mișcat de cuvintele de cordială simpatie pe care ați binevoit a mi le adresa, precum și de regretele pe care le-ați exprimat pentru plecarea mea. Vream să văd în ele o foarte prețioasă mărturie de prietenie față de mine și vă mulțumesc din toată inima.

În ce mă privește, fin să vă spun că voi părăsi țara dv. ospitalieră ducând cu mine cele mai frumoase amintiri și multe sincere regrete, pentrucă, în timpul celor patruzăni cât am petrecut printre dv., am putut constata și preții calitățile și virtuțile poporului român.

În tot timpul misiunii mele în România mi-am dat silința să aduc o contribuție utilă pentru dezvoltarea și întărirea legăturilor noastre de bună vecinătate și de înțelegere între ambele noastre țări, la fel atașate canței păcii și progresului.

Pe această cale, fin să subliniez, am întâlnit totdeauna un concurs binevoitor și deplin din partea guvernului regal român. Dv. personal, d-le ministru, și emineanții dv. colaboratori, m'ați ajutat totdeauna cu multă prietenie și vă sunt adinec recunșos tot.

Rămân, deci convins că, grație bunăvoinței reciproce, raporturile între ambele noastre popoare vor continua să se desfășoare într'un spirit de încredere și de comprehensiune mutuală spre cei mai mare bine al intereselor noastre comune și pentru pacea din acest sector al Europei.

Îndăgulți-mi, în sfârșit, să exprim sincer toată gratitudinea mea pentru concursul și felicitările ce mi-ați acordat întru îndeplinirea misiunii mele.

Ridic paharul meu în sănătatea M. S. Regelui Carol II al României, pentru prosperitatea poporului român, pentru dv. personal, d-le ministru, și pentru grațioasa d-nă Gafencu.

de pământ românesc nimăsi, nu facem decât să ne apărăm pacea. Oterind minorităților o protegiere înțelegătoare, egală cu tratamentul aplicat tuturor cetățenilor țării, — tot pentru pacea lumii.

„România urmând drumul păcii (observă presa elenă) aduce un mare serviciu civilizației și omeniului.

Într'adevăr, totdeauna, politica României a fost desbărată de scopuri egoiste. Niciodată n'am fost

Pentru biruină a comerțului românesc

Începând cu creștinăscă slujbă de pofnire la drum, în prezența unei numeroase asistate și cu nădejde în izbânda unei idei mari, s'a inaugurat primul magazin al cooperativei asociației licențiaților academiiilor comerțiale din România.

Cei 475 acționari, toți licențiați ai academiiilor comerciale, oamni cu carte și cunoscători de fiicăre zi al vieții economice românești, au hotărât să munțescă cu folos și mai ales cu reale rezultate pentru ridicarea comerțului național și înscăunarea lui la locul pe care li merita.

Este un început înbucurător, este un început care trebuie să ne îndemne și care deschide comerțului autohton orizonturi noi, luminoase și pline de promisiuni.

Fără îndoială că societatea „Comalac”, va întâmpina în dramul pe care și la propus să-l porcară, și greutăți și piedici. Dar cu atât mai frumoasă va fi biruința, cu atât mai demnă de admirație va fi izbânda, atunci când acești tineri entuziasmați și

înțelegători ai realităților economice românești, vor ajunge să stăpânească întreaga pulsație a vieții comerciale.

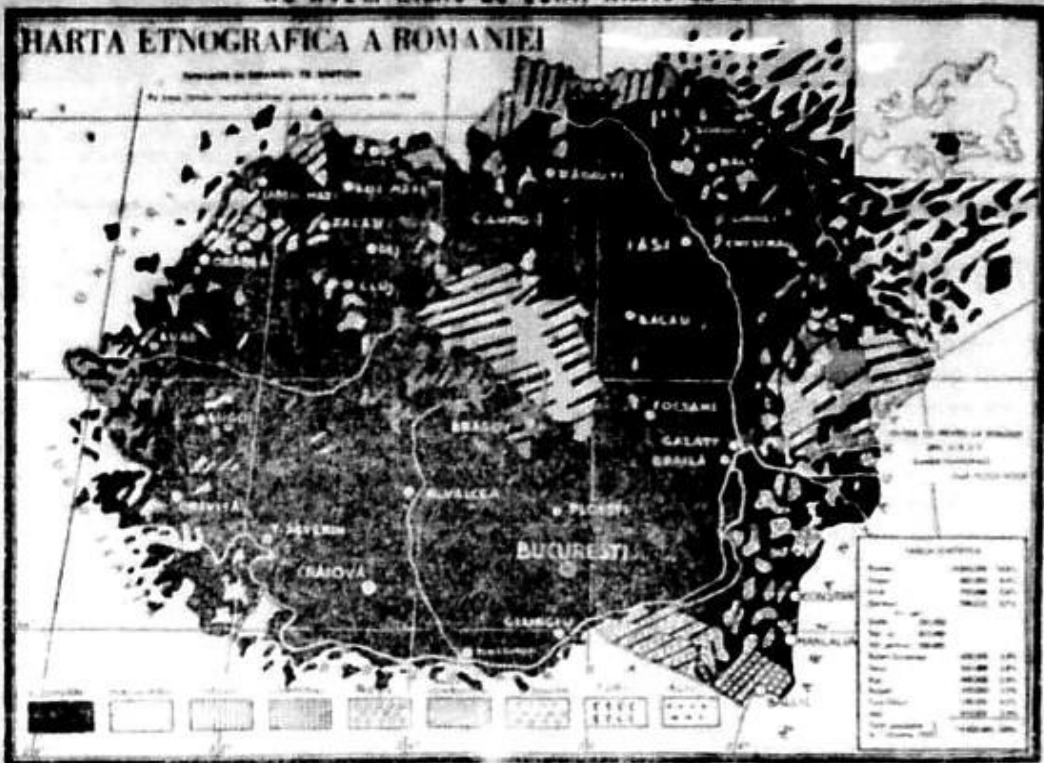
Și este bine că oamni ca și pregătiți în ale comerțului, cunoscători ai tainelor economice, deslușesc un imperativ al vremii și mai ales caută să vindece un neajuns resimțit de toată suflarea românească.

Acum cu librerie și furnituri de birou, mai târziu cu manufactură, apoi cu reprezentanțe și înțec, înec eucerdin toate compartimentele de activitate comercială, soc. Comalac, va aduce et siguranță o ozonificare, o aerisire pe cât de necesară, pe atât de așteptată, a întregii vieți economice românești.

Pe dramul pe care au pornit, tinerii licențiați ai academiiilor comerciale, au pășit cu le dorim din tot sufletul o izbândă cât mai frumoasă și cât mai rodnică.

Deasemant dorim ca pilda lor să fie urmată de cât mai mulți din cărturarilor noștri, cu iubire de neam și de țară.

GRANIȚELE ROMÂNIEI SUNT ÎNĂNTRUL DREPTURILOR NOASTRE, NU ÎN AFARA LOR, NU AVEM NIMIC DE LUAT, NIMIC DE DAT.

Chemări temporare de ofițeri de rezervă în vederea activării

Primim: Ministerul apărării naționale a hotărât chemarea temporară în vederea activării în administrație a ofițerilor subalterni de rezervă, din toate armele, proveniți din școlile pregătitoare de ofițeri de rezervă.

Să fie absolvenți ai școlilor militare de ofițeri de rezervă.

Să aibă studii comerciale (școala sup. de comerț, liceul comercial sau academia comercială) sau studii economice-politice (academice) sau studii agronomice (academia de înalte studii agronomice student sau absolvent).

Să aibă la 15 Februarie 1940 vârsta de maximum: 28 ani sublocotenenți și 32 ani locotenenți.

Să nu fi trecut prin filieră justiției în condițiile și pentru vreunul din faptele ce fac obiectul I. D. Nr. 3750 din 1937.

Să nu fi avut căsătorii să în deplinească condițiile legii căsătoriilor militare.

Sublocotenenți și locotenenți de rezervă din toate armele care îndeplinesc condițiile de mai sus și doresc a fi chemați temporar în vederea activării în aducție, vor însuși direct M. A. N. direcția personalului până la 31 Ianuarie a. c. cererea, care va cuprinde următoarele date: gradul, numele și prenumele; școala de ofițeri de rezervă și anul în care a absolvit-o; starea civilă; tinerțea, care conținea și dacă este concentrat; trei garnizoane de preferință însă fără a condi-

ționa valabilitatea cererii de repartiție la aceste garnizoane; profesia și localitatea unde domiciliază.

Extractul după actul de naștere.

Certificatul de sănătate eliberat de medicul garnizoanei sau al unității unde se afla concentrat.

Actele de studii în original sau în copii legalizate.

Declarația legalizată prin care se obligă a servi minimum 9 ani în armată de la data I. D. de activitate.

Declarația că nu a trecut prin filiera Justiției Militare sau civile în condițiile și pentru vreunul din faptele care fac obiectul I. D. Nr. 3750 din 1937, publicat în M. O. Nr. 267 din 18 Noiembrie 1937 (paginile 8089 și 8086);

Pentru cei căsătoriți: copie legalizată după actul dotal sau un act doveditor al veniturii soției; actul de naștere și fotografia soției și actul de naționalitate și onorabilitatea părinților soției.

Ofițerii de rezervă cari vor fi aduși pentru chemarea temporară în vederea activării, se vor prezenta la 15 Februarie 1940 să execute un stagiu de 4 luni la Centrul de instr. de administrație și apoi 8 luni la corpurile de trupă, după care la finele anului de încercare vor depune examenul de trecere în cadrele active.

Se modifică legea colonizărilor

Una din problemele cari au format obiectul unei deosebite atenții a forurilor conducătoare ale ministerului agriculturii și domeniilor a fost aceea a colonizărilor.

D. C. Grigorescu, directorul general al oficiului național al colonizărilor, a prezentat d. lui prof. G. Ionescu Sisești titularul departamentului, un amănunțit raport asupra problemei, care fiind sudat în mai multe conferințe, s'a hotărât alcătuirea unei comisii pentru redactarea unui proiect de lege care să modifice unele dispozițiuni ale legii colonizărilor astăzi în vigoare.

Stabilirea semnelor distinctive F. R. N.

La ministerul Frontului a fost ținută o comisiune pentru stabilirea semnelor distinctive la uniformele F. R. N.

Comisia a lucrat cu reprezentanți ai ministerelor de agricultură, justiție și sănătate și ocrotiri sociale.

S'au hotărât gradele ce vor fi purtate la uniformele F. R. N. de către funcționarii de stat de la aceste departamente și anumite semne distinctive corespunzătoare funcționarilor care nu au fost prevăzute de regulamentul uniformelor F. R. N.

Cerșetoria

Am urmărit de sigur cu toții, relatările interesante, chiar senzaționale, ale ziarelor bucureștene «supra descoperirilor facute de poliție în ce privește organizațiile de cerșetori cari populau străzile Capitalei.

Ca pe vremuri, „breesla mișeilor“ avea stăroste, registre, averi cari se pare că erau mai mult ale „președintelui“ decât ale breslei, ai cărei membri se bucurau totuși de câștiguri zilnice cari atingeau în unele cazuri leafa unui director de minister, ceea ce era o foarte bună justificare pentru oamenii să nu mai caute altă ocupație mai onorabilă.

Nu știm dacă la Constanța, oraș ale cărui străzi sunt belșug garnisite cu podoaba aceasta, cerșetorii sunt la fel organizați, adică dacă dau culva socoteala și zeciuala asupra câștigului și nici dacă acest câștig se poate măsura cu leafa unui funcționar mai mare ori mai mic.

Nu știm dacă autoritățile constănțene au avut cumva curiozitatea de a cunoaște asemenea lucruri cari poate că l'ar strica să fie cunoscute de marele public.

Aceasta pentru că: ori cerșetorii constănțeni nu sunt organizați, sau câștiguri mari și publicul n'ar avea de ce să le refuze cei câțiva golanți, ori sunt și ei asemenea „confrților“ lor bucureșteni și atunci este de făcut ce trebuie pentru că răul să dispară.

Legile însă sunt la fel, la București, ca și la Constanța. Dacă acolo cerșetoria este oprită și pedepsită, la fel trebuie să fie și la noi.

Mărturisim că de peste zece ani, de când mânuim condeiul în urbea aceasta, nu ne amintim să fi văzut vreodată luându-se măsuri privitoare la cerșetorie, cu toate că pacostea aceasta există în toate aspectele ei.

Fără îndoială, organele polițienești au întreprins nu de puține ori razzii și vânători împotriva cerșetorilor.

Acostea însă nu înseamnă nimic sau nu înseamnă decât foarte puțin, prea puțin pentru a rezolva o situație. Nu vrem să facem aci o discuție doctă asupra problemei fiindcă datele ei generale sunt... universale cunoscute. Cerșetoria trebuie să dispară pentru multe motive și cuvinte.

În Constanța, la fiecare colț te acostează țigănci cu copii în brațe ori de mână.

Prin localuri, copii și tineri vând cărți poștale, flori etc. la ore înaintate în noaptea. Pe străzi, vezi schilozi, orbi, oameni cari au ori numai simulează cine știe ce beteșug și cari toți fac ape-luri, mai discrete ori mai insistente, la mila publică.

Nu mai vorbim de faptul că unii dintre aceștia se mai ocupă și cu altceva și mai puțin onorabil; cercetează „ponturile“ pe cari apoi le dau borfașilor.

Lucrurile acestea toate, credem că sunt cunoscute șefilor poliției constănțene, cărorora nu le contestăm încercările de a vindeca această lepră.

Decât, aceasta nu e numai treaba poliției.

Poate că și serviciul sanitar și primăria și alte instituții și autorități ar avea ceva de făcut în chestiunea aceasta.

De ce nu s'ar lua de comun acord o măsură la aplicarea căreia ar colabora toate autoritățile?

Mal întâi socotim noi că este de trebuință o revizuire a tuturor cerșetorilor.

Între ei pot fi oameni cari ar putea munci și aceștia să fie trimiși la muncă, ori, mai simplu, „la urmă lor“, adică de pe unde au venit.

Iar cei cari nu pot munci să fie și aceștia adăpostiți într'un fel oarecare.

Socotim că aceștia din urmă nefiind prea mulți, n'ar fi prea greu pentru un oraș de aproape opt zeci de mii de locuitori, ca să întrețină (continuare în pag. III-a)

DOBROGEA

de G. VÂLSAN

In Bul. Soc. Regale Române de Geografie pe anul 1935 rețatul G. Vâlsan, fost profesor la Universitatea din București a publicat un studiu asupra provinciei noastre, pe care socotim ni merit a-l reproduce.

Nu există ținut românesc mai puțin cunoscut de Români decât Dobrogea. Și totuși nu există ținut românesc mai original ea în fațură fizică și etnică, mai prețios pentru rolul pe care îl îndeplinește în stadiul actual românesc, mai plin de amintiri străvechi și mai demn de cercetat decât acest pământ disprețuit al Dobrogei.

Caprinsă de trei părți de apă: M. Neagră și Dunărea cu delta și

larga sa luncă alcătuind Balta Brăilei și Ialomiei, Dobrogea apare ca o peninsulă ridicată în chip de prispă, cu vreo 100 metri în mijlocul deasupra nivelului Mării. Numai la capătul nordic se ridică miază mici și domoli, iar în capătul sudic prispă se înalță pe acțiuni la aceeași înălțime ca și în Nord, adică ceva peste 400 m.

Întinderea de vreo 23.000 km. p. (23.262 km. p.) face călă a 12-a parte din pământul românesc. Populația, de vreo 800.000 loc. (811.332 loc. în 1930) e însă abia a 24-a parte din populația țării. Și încă această populație e recentă, de când Dobrogea a intrat sub stăpânirea ro-

mânească. E dovedit că acum 80 de ani nu locuiau pe pământul dobrogean decât câteva zeci de mii de suflete. Creșterea populației dobrogeane sub stăpânirea românească, întrec, proporțional, creșterea populației Bulgariei, cu care se laudau Austriacii și colonizarea românească nu s'a făcut prin adunătură de elemente disperate, ci prin curățile populare românești, mai ales de ciobani și de plugari olteni. De la început se poate vedea cât de prielnică a fost pentru acest pământ alipirea lui la România. Nici nu se putea altfel. Dobrogea n'a unit direct cu Marea, atât de necesară oricărui stat modern. Oricât n'am îngrijit de resursă țării, de voie de nevoie va trebui să păzim și să îmbunătățim Dobrogea, căci prin ea se deschide poarta noastră către

lume. Avem și alte porți, dar acestea dau spre vecini. Ca să poți trece, trebuie să ceri voie vecinului. Marea singură e drumul tuturor. Am deschis poarta la drum mare. Nu o vom lăsa niciodată zăvorâtă.

Sunt pământuri care la început atrag și încântă, deși de aproape nu realizează visurile cu care venise spre ele. Nu din această cauză Dobrogea care mai mult își ascunde frumusețile. Trebuie să te apropii și să o cercetezi atent și cu iubire ca să-și descopere înșurșurile pe care te are numai ea. Dar atunci te răsplătește neașteptat. — Căci sub liniile domoale ale acestui pământ obosit, eucăcat lenș în mijlocul apelor, se ascunde o lume deosebită de formă, o viață surprinzătoare de plante și animale, care apar din

belșug, îndată ce zgâri pământul, fie în chipul unui tors sau unui capitel cu frunze nobil sculptate, — crâmpoie de armonie, fixate în piatră divină.

Cine cunoaște Dobrogea, o înțelege pentru todeauna.

Călătorul care trece de la București spre Constanța, după monotonia Bărăganului, are o scurtă variație în Balta Ialomiei, un fel de Mesopotamie românească neluată în seamă, deasupra căreia tremolă alcată de înălțimi terasamentelor și a podurilor sonore metalice. În adâncime delectează: boschete de sălcii, covore de pășune, grădini de trandafili și de papură, — gârle somnolente, oglinzi nenumărate de lacuri risipite până la orizont și înflorite, primăvara, de stetele argintii și aurii ale rozetelor de nuferi.

În curând se arată în zare o vă-

Pentru pâine...

Eri noapte, la esirea din portul nostru s'a întâmplat o impresionantă nenorocire a cărei victimă era să fie barcagiul Grigoropol Vasile, proprietarul și pilotul șalupei „Peleş”. După orele 10 seara, năutul barcagiului a fost angajat către comandantul și mecanicul șef al unui vapor necunoscut care se găsea acostat în radă. În drum spre vapor, barcagiul Grigoropol a atras atenția celor doi marinari francezi că călătorie pe mare cu șalupele riscantă, din pricina vântului puternic care începuse să bată. Cu mare greutate, șalupea „Peleş” a ajuns până la portul din radă. La plecarea barcagiului abia depărtat și un val puternic inundat șalupea. Conducătorul în pericol, a început să ceară ajutor. Dar neașteptat nimeni a dat foc unui motor cu benzină ce-l avea șalupea. Flăcările au fost servate de comandantul vasului francez care i-a venit în ajutor. La câteva secunde după ce Grigoropol s'a urcat pe bordul vaporului francez șalupea a răsturnat șalupea înclinându-se.

Accidente de circulație

Pe șoseaua Agiea, un camion necunoscut a călcat surorile Nina și Maria Ileanu din Agiea răniindu-le grav. Autobuzul 976 Constanța condus de șoferul Ștefan Victor a fost lovit de un camion de nivel din strada Mare de o locomotivă. Mașina a fost sfărâmată. Șoferul Cicerone Mădăraș a fost omorât. Mai sunt doi răniți. Autobuzul 942, a fost lovit în port, lângă silozuri de o locomotivă. Mașina a fost sfărâmată. N'a fost nici o victimă omenească.

De aeriana, svelta ca o ghiolană de flori albe suspendate deasupra „reginei înviorilor Europei”, șalupea Carol I, pazit de doi turci dorobanți de bronz. În trecerea ei prin fior de șifal, privind de departe întinsoarea de apă pe care se joacă jucării, iar barcagiul lăsa doi dorobanți să se joace lângă arcul de piatră, să se joace pe pământul dobrogean. Într-o zi prețioasă. Malurile sunt galbene, gros de câteva zeci de metri, învelind o temelie cafenie, care aci nu apare decât în timpul Dunării. Cernavoda e orașul oriental de casute albe, înălțat pe coaste și risipit pe fânurile unei largi văi uscate. De aici începe călătoria printr'un alt ocean, mai uscat decât cel din mare, cu o singură deosebire că în locul său e marea de apă, și călătoria în linii tenese. Dar chiar

Consfătuirea fotografiilor patroni

Sâmbătă după amiază, s'a ținut sub președinția d-lui Virgil Nicolau, o consfătuire a membrilor din comitetul de conducere al breslei fotografiilor patroni din ținutul Marea. S'a luat în discuție propunerea primită dela București, prin care se cere afilierea breslei din ținutul nostru la Uniunea breslelor fotografiilor din România. În principiu comitetul a hotărât afilierea și a hotărât ca o delegație alcătuită din d-nii: Virgil Nicolau, Costică Grigorescu și Simion Păsculescu, să reprezinte bresla la ținutul Marea la adunarea Uniunii, ce se va ține în ziua de 26 crt. la București.

Intâlnirea ministrilor de externe ai României și Jugoslaviei

D-l Grigore Gafencu, Ministrul de externe al României s'a întâlnit la Vârșeț cu D-l Țințar Marcovici, Ministrul de externe al Jugoslaviei.

Intrevederea a fost în legătură cu apropiata sesiune a Consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice.

Ziarul „POLITICA” din Belgrad spune, vorbind despre colaborarea româno-jugoslavă, că ea urmărește menținerea păcii printr'o strictă neutralitate.

Cerșetoria

(continuare din pag. II a) un așezământ de ocrotire. În definitiv, când ne gândim bine, dacă banii pe care îi dăm de mila și cui trebuie și cui nu trebuie, s'ar strânge într'un singur loc, ar fi poate mai mulți decât ar trebui, ca să se întreprindă o asemenea instituție. În plus, orașul, care e vizitat de atâta lume străină s'ar vedea scapat de pacostea aceasta care desminte tendințele sale de modernizare. VIATOR

DUMITRU CRUȚIU Delasăliște

Se implinesc mâine șase ani de la trecerea la cele vecinice a bunului nostru Dumitru Cruțiu Delasăliște, fost o viață de om, redactor al „DOBROGII JUNE”. Cu Dumitru Cruțiu a plecat din lumea aceasta una dintre cele mai populare figuri ale Constanței.

Autor a numeroase poezii dintre care pe unele le-a strâns în două volume, a înțeles să fie în același timp și îndrumător al tinerilor scriitori.

În „Marea Noastră” foarte literară pentru tineret, și-au făcut primii pași, mulți dintre cei cari azi ilustrează scrisul românesc.

Iar pentru gazetarii constanțeni, Cruțiu a însemnat personificarea eleganței profesionale, a modestiei, a răbdării.

În istoria culturală a ținutului dela mare, Dumitru Cruțiu și-a câștigat un loc pe care, în modestia lui, el nu l-a ținut, dar care nu i se poate tăgădoui.

Dacă un grădinar nu încinge în cimitirul Constanței modestul lui mormânt, dacă pe o piață publică ori în vreo grădină nu se ridică un bust, pentru că prietenii lui în viață sunt tot atât de săraci ca și el, o stradă constanțeană i ar putea purta numele.

Ar fi numele lui Cruțiu Delasăliște mai potrivit decât atâtea alte nume care nu spun nimic. ION NEICU

Noul consul al Franței

Majestatea Sa Regie a binevoit a acorda evenimentul executor d-lui Gabriel Gaston Moujje, numit consul al Franței la Constanța, având drept circumscripție consulară orașul Constanța.

Dela Societatea „Principele Mircea”

Societatea „Principele Mircea”, filiala Constanța, aduce mulțumiri publice, persoanelor particulare de mai jos, cari au făcut donațiuni cantinelor acestei societăți:

Hamnadi Zade 18 kg. cotton, d. Gospodin 50 kg. cartofi d. Tănase 50 kg. cartofi d-na Marinescu o ladă macaroane, d. I. Vasiliu 5 kg. zahăr Calpaciogiu 200 kg. ceapă, B. Iliescu 600 lei (200 kg. ceapă), Iani Antonadi două lăzi macaroane, Hagigogu o ladă macaroane, Stavru Demetriade două lăzi macaroane, Ionel Golea 100 kg. cartofi, Ștefănescu 40 kg. brânză telemea, Daniel Constantinide o ladă macaroane, d-na Semezeanu 500 lei, G. Baltac 50 buc. varză, A. D. Nicolau 90 pâini, N. Gheorghiu, 5 kg. zahăr, Rizeria „Roseta” 50 kg. orez, „Agrarul” un sac porumb, Panait o ladă macaroane, Nicu Popa un sac mălai și 50 kg. ceapă, Nedelcu o puțină cu brânză telemea, d-na I. Miga 15 kg. prune afumate și una pereche galoși.

Instalarea noii comisii interimare a Camerei de muncă

Eri dim. s'a făcut instalarea noii comisii interimare a camerei de muncă. Solemnitatea a început printr'un serviciu religios oficiat de preotul Tache Popescu. D-l P. Stegărescu, inspector regional al muncii a citit decretul regal de numire al noii comisii interimare și a rostit apoi câteva cuvinte, urând spor la muncă. D-l Traian Constantinescu ajutor de primar al municipiului a felicitat pe membrii comisiei, urându-le succes. A răspuns d-l Andrei Alexandrescu, președintele comisiei interimare a Camerei, arătând că înțelege să-și facă datoria ca și până acum.

Colete cari se expediază numai prin poștă

Direcțiunea generală c. l. r. a dispus ca orice colete, în greutatea de 10 kgt., conținând donațiuni pentru Depozitul central de echipament București, să nu se mai primească spre expediere pe cale ferată. Astfel de colete urmează să se expedieze numai prin poștă. Restul coletelor se vor primi spre expediere pe c. f. r.

Noile autobuze ale Soc. „Săgeata”

Încă de acum câteva luni am anunțat că Soc. „Săgeata” va pune în circulație noi autobuze. La începutul lunii Martie, noile autobuze vor fi aduse la Constanța. Ele au câte patruzeci de locuri și câte două uși, ca autobuzele S. T. B. din Capitală. Noile autobuze sunt deci cu mult mai încăpătoare și mai confortabile decât autobuzele actuale.

Informațiuni

Primăria municipiului a dat o ordonanță prin care interzice funcționarilor săi de a frecventa tripourile clandestine. N'ar fi fost oare mai bine ca aceste tripouri cari se știe că funcționează în diferite cafele, să fie pur și simplu închise, astfel ca nimeni să nu le mai poată frecventa? D-na și D-l N. Rădulescu Dobrogea, Secretar general al Ținutului Marea au subscris o importantă sumă pentru fondul de înzestrare a armatei. Bugetul primăriei municipiului Constanța a fost alcătuit, însumând la venituri și cheltuieli suma de 120 milioane lei. Proiectul de buget a fost înaintat la Rezidența Regală spre a fi aprobat.

de acum apare o curiozitate — căci Dobrogea e un pământ plin de ciudațeni. — trenul ațeargă deantregul unei văi surprinzător de largă, în care nu vezi nici o apă curgătoare. Numai în răsunări lacuri, desigur de trestie și mlaștină. Tot restul ținutului e uscat și prăfos, atât de uscat că nu vezi un copac care să învelească câmpurile, o grădină, un pășun. — Iar alături, imediat, valea băltoasă în care berzele își cută prudent hrana, măsurând cu compasul adâncimea apelor. Aceasta vale se cheamă Carasa, apă neagră în țărcește, și a fost uncoară socotită, ca un braț al Dunării care s'ar fi vărsat la Constanța. Lucrul nu e deloc dovedit și ești mai mulți geografi să admită această presupunere. Mergi vreo două ceasuri prin această pustie care s'a destep-

tat la viața, căci toate pământurile sunt semănate și dau unul din cele mai bune grâuuri românești. Satele sunt încă rare și de un aspect mohorât căci cele mai multe case sunt lipite cu pământ și învelite cu oase netarse. Dar clădirile nouă, cu pereți albi și ferestre largi, încep să se înmulțească. Stațiunile au untori numiri ciudate: Medgidie, cu o frumoasă grădină, Murfatlar cu un panair (bălcu) vestit în toată Dobrogea. El dovedește că au fost intenționate de Turci sau Tătari, deși aceștia acum aproape au dispărut, iar în gări vezi încă mult șarica ciobăncăscă decât fesul turcesc. De altfel nu numai Turci, Tătari și Români întărești în acest ținut. Dobrogea în întregime e caracterizată printr'un amestec de populație cum nu mai are nici

Basarabia sudică, nici Bucovina, nici Banatul de Apus, ținuturile cu populație pestră din România. În orașe se afla Greci, Armeni și Evrei, la sate Bulgari, Găgăuzi, Lipoveni și Germani. Dobrogea, ca și Caucazia, a fost pământ de trecere, de războaie de devastare și deci de colonizare. Toate popoarele care au trecut prin el și-au lasat urma. Astăzi Românii sunt cei mai numeroși, precum sunt și cei mai vechi locuitori ai Dobrogei. Ei ocupă ținuturile cele mai fertile și mai potrivite așezare: tot lungul Dunării, Delia, mijlocul în întregime și sunt împărțiați în toate satele cu populație străină. Dar să ur-

Dinam călătoria noastră. Dela o vreme valea Carasa, — care răsună tot lângă și e însoțită de trei valuri de pământ, rămas din vremuri străvechi, — se șter-

ge aproape, unindu-se cu restul câmpiei. Când ți s'a urât aproape să privești pânza aurie a lanurilor, departe, în față, apare un lucru ciudat și cu totul neașteptat. Ca o dungă de cernelă albastră, ca pe na e nici cer, nici pământ. Și dunga crește mereu, depășind cerul de pământ și câtva timp ai impresia că se ridică deasupra pământului ca o culme de deal. Dar un deal cu muchia dreaptă ca rețezata de un cuțit. Să fie marea? Așa de înaltă, așa de ridicată deasupra pământului? Da, e marea! Marea proaspătă, înfinită și răcoasă. Ți pare așa de înaltă fiindcă aceluși trenul coboară, pe când marea păstrează înălțimea ochilor tăi, pe linia orizontului, unde apele nemărginite se sărută cu cerul. E marea care după amiază sugă razele

Amnistia fiscală

La 31 Ianuarie expiră termenul amnistiei fiscale acordată prin decizie ministerială.

Amnistia fiscală este acordată tuturor contribuabililor care, până la data de 31 Ianuarie c., vor declara și plăti drepturile ce se cuvin Statului din impozitele și taxele aferente veniturilor care n'au fost declarate și constatate până la 20 Noiembrie 1939, fie din cauza necunoașterii obligațiilor fiscale, din neglijența contribuabililor sau a omisiunii organelor fiscale.

Anularea prețurilor maximale fixate de primărie la produsele industriale

Comisia centrală a speculei a hotărât să se comunice organelor în subordine, ca toate prețurile maximale la articolele industriale declarate de generală necesitate cari au fost fixate de primărie, să fie anulate și, în viitor, la aplicarea lor să se țină seama de prevederile articolului 16 din legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite.

Cu ocazia fixării prețurilor maximale, la ministerul Economiei Naționale, vor fi consultați reprezentanții fiecărei comerciale sau industriale.

Dizolvarea comitetului comunității musulmane din Constanța

Ministerul cultelor a dizolvat comitetul de conducere al comunității musulmane din localitate, numind în locul lui o c. mise interimară alcătuită din d. ni: Mustafa Ahmet, muftiul județului, președinte; Abibula Mustafa avocat, Hamdi Nusuret avocat, Seifedin Emir Sali și Amedie Abdul Kadâr, comercianți, membri.

Intocmirea tablourilor de personal

După cum se știe, la 31 Ianuarie expiră termenul până când urmează să se înainteze inspectoratelor industriale, tablourile de personal.

În legătură cu această obligație, ministerul Economiei Naționale a admis ca arătarea personalului angajat și concediat în cursul anului 1939, aparținând categoriei de personal necalificat și categoriei de personal asimilat celui necalificat, să se facă — de altfel, ca și în anii trecuți — numai în mod numeric, iar nu nominal.

În acest sens, ministerul Economiei Naționale a dat instrucțiuni tuturor inspectoratelor industriale.

„CINȘI DOBROGEA JUNA”

soarelui și se desfășoară ca o cântărea de culoare adâncă. Pământul blond cu grânele lui de aur și cu florile lui fine și parfumate de seapă, rămâne suspendat deasupra ei și se desprinde cu un relief surprinzător.

Un oraș mare, apărut deodată la o cotitură, își ridică bisericile, clădirile înalte cu sute de acoperișuri și ferestre scânteietoare, siluete verticale și luminoase pe acest întins fond orizontal, întocmit și plin de frează de valuri. Corăbii vin cu aripile întinse, ca niște pasări la culcuș. Vapoare solene, cu flancurile încercate de bogățiile și mirodeniile Orientului, cu fumul ondulat de vânturi, își reclamă în suferință de sirene, locul convenit lângă cheuri. Farurile albe ca niște flăcări de etară, jinită de brațele digurilor, înaintază în larg. Silosurile uriașe hârjă într'un nor de praaf. Macaralele poartă greutăți uriașe în ciocurile lor de fier. Șiruri de vagoane se înghesuie, așteptând să-și golească conținutul de grâu. Alte șiruri de tancuri de petrol sunt supte prin țevi în pântecul vasele ale rezervorilor. Ai ajuns la Constanța, „mărgăritarul Mării Negre”.

Și astfel ai străbătut în lung ștepa românească, ținutul fără pădure, odată loc de rătăcire a turmelor, azi cel mai bogat grătar al României. Ai trecut cel

mai mareț fluviu al Europei. Ai ajuns în portul Constanța, unul din punctele vitale ale țării noastre; și ți-a ieșit înainte frumoasa Marea, la care se deschide fațașă Regatul spre largul lumii. — Și ai mai văzut un lucru care nu trebuie niciodată uitat: ce poate face un popor mic și tânăr, când e vrednic și când e destoinic condus. Căci frumosul pod peste Dunăre, care până acum câțiva ani a fost cel mai lung din lume, portul Constanța, care, după Odesa, e portul cel mai mare al M. Negre, calea ferată, care e capatul unei linii de importanță continentală, legând Europa centrală cu Orientul, toate acestea au fost create din nimic, în pustietate, de generația cumintă dinaintea noastră, a României mici, generație condusă de oameni care nu descoperiseră misterul de a ajunge în câteva luni de guvernare, din datori vânduți, posesori ai unei averi de zeci sau sute de milioane, de generația în care a făcut politica fussemna a te îngriji de soarta Statului, iar nu a căpăta pectea infamantă a bănelii că ești flămând după căpătuială, chiar cu primejdia de a zvârli țara în dezastru.

Desigur era frumoasă și ștepa de odinioară, batută de vânturile tari ale mării, îmbalsamată de aroma plantelor amare, înalte cât

omul, cu drumurile adâncite în lut, încoțite, se pe văle uscate și uninec cătune cu bordeie mixtrabile, în jurul cărora se jucă copii cu ochii oblici și se adunau la cignete de piatră fenei învăluite; erau poate impresionante și cântecul monoton și triste ale Tătarului cu mers jeganat și chetarea Muezinului în torsi cu fața spre Mecca, în turul de scinduri al umilei giumii.

— Dar de sigur o frumusețe nădă, și sănătoasă, și rodnică, se desprinde din câmpurile acoperite acum de ogoare, din vitele numeroase pe care abia le mai pot adăpa fântânile, din șatele nouă cu case înalte ale Mocanilor și Mărgăritarilor, care își păserăză îndărătnic portul de munte, din circulația vie pe șosele și pe calea ferată cu gări de cărămidă trănăie, din podul alb și simplu, cu arcuți îndrăzneți, biruind în câteva salturi lățimea de 20 km a hălții Ialomiței, din mișcarea surprinzătoare a portului Constanța, acest timp al muncii care neobosit, vara și iarna, prăstie în largul lumii micrea aurie a grânelor și ceara neagră a pământului românesc. Constanța, toporaș de argint înfipt în albastrul mării, oraș care crește și înflorește ca o plantă bine hrănită, oraș alb și tânăr și vesel, în care nu lipsește nici îndrăzneala negustorului, nici simțul de artă în construcțiile cu multe rânduri, nici petrecerea și nici cultura.

Portul alb, casa albă, sufletul alb al României, au înflorit ștepa întunecoasă și adormită de altădată.

În această izbucnire de activitate este poartă stingăcie, dar e și viață avântată și zămbet și un fel de voioșie, de nepăsare glumă în fața izbucirilor soartei. Și această e mângâierea cea mare.

Din această lume sănătoasă, care știe să lerte și care crește împetuos pentru vechile uscături, — nu numai în Dobrogea, ci pe tot cuprinsul țării, — va trebui să vie regenerarea atât de mult așteptată.

Până acum am arătat înfățișarea mijlocului Dobrogei, a ținutului legat mii strâns cu restul României. Acest ținut de stepă este prelungirea stepii Bărăganului până la M. Neagră. Și ciobanii așa l-au scotit. Din foarte vechi timpuri ciobanii români au înaintat până la mare. Cel mai vechiu sat românesc ponent în Dobrogea, Straja, pe la 1600, aci se afla.

Se cunoștea numai acest sat, căci documentele istorice privitoare la Dobrogea sunt rare. Împrejurările au făcut ca eu să găsesc un izvor neașteptat de informații prețioase: hărțile vechi. Le-am cercetat pe undă le-am găsit și acum pot afirma că Dobrogea, dela începutul sec. 18, de când avem țări demne de ținut în seamă, e plină de numiri de sate românești.

era cunoscută numai de vreo sută de ani. Cercetând în biblioteca Națională din Paris, am găsit o hartă răsucită de pe timpul lui Petru cel Mare, care înregistra și numirea Portița pe la 1700, deci cu o sută cincizeci de ani mai înainte. Asta înseamnă că cel puțin de trei sute de ani Români nu numai că trecuseră în Dobrogea a fost populată de Bulgari și că Români nu au venit decât de curând. Nu! Cu cât se fac mai multe cercetări, cu atât se dovedește că Români trăiau din vechi timpuri în Dobrogea.

Să continuăm cu descrierea Dobrogei căci nu numai ce v'am arătat până acum este singurul aspect al acestei provincii.

La Nordul stepii, cam de jumătate de Dobrogea e găsită țara de mare și cel mai mare lac al României, Razelm, încep un ținut întins, care nu-și mai are stăpân în tot cuprinsul românesc.

(va urma)

De vânzare

Lemne de foc, 1 g. lesonale în metri, calitate superioară până la 500 vagoane livrabile imediat la gara Nehoia.

A se adresa: A. Gr. Pintea: Bazile, str. da Petre Bărbulescu Nr. 23.

A apărut

UNA SUTA UNU QUATRENE DOBROGENE

de CONST. N. SARRY

Marea Colectură Principală

MERCUR

LOTERIA DE STAT Birou de desfacere
A. BOGOSIAN, Str. Carol 49 (vis-a-vis de poșta)
Tel. 318 — Cont la Cec Nr. 55008 — Constanța

Lei UN MILION No. 29284 Matcă Sediul Cernăuți
Lei 200.000 No. 445593 Anexă „ București

Deasemenea Colectura „MERCUR” a distribuit în n. toată țara numeroase alte câștiguri mai mici.

Institutul de Arte Grafice al miazăului „DOBROGEA JUNA”

Strada Scarlat Vărnăv 23
Clădire și instalație proprie
CONSTANȚA

Prevăzut cu cele mai noi caractere de litere, MAȘINI de CULES, STEREOIPIE ZINCOGRAFIE și cu INSTALAȚIUNE ELECTRICE PROPRIE

Efectuează orice lucrări în această ramură ca: BROȘURI ZIARE, CĂRȚI DE VISITĂ, P LICURI, FACTURI, AFIȘE DE TOATE MĂRIMILE ȘI TOATE CULORILE

și tot felul de imprimare oficiale și comerciale în cele mai moderne condițiuni de execuțiune. Atelier de LEGĂTORIE.

La ceai cafea și prăjituri consumați ROMUL

Standard

SOFIA ȘAPIRO MASEUZĂ

Subchirurgă cu Diplomă
Vales Alexandr 8

Se închiriază fostu restaurant „Der Mărunt” locuințe 9 camere, pivniță bucatărie faianță, teracote, instalație apă, lumină, pavilion oane, terasă, grădina de vară pomi decorativ și fructifer-mprejmuit gard pod str. Carol 278 Constanța.

A se adresa D-na Transdăfirescu Depozitul C. A. M. Telefon 25-47. 320.L